

Javaslat a
„Trianoni emlékhely”
települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Tálas-Molnár Erika

Tálas-Molnár Erika

2024. 11. 23.

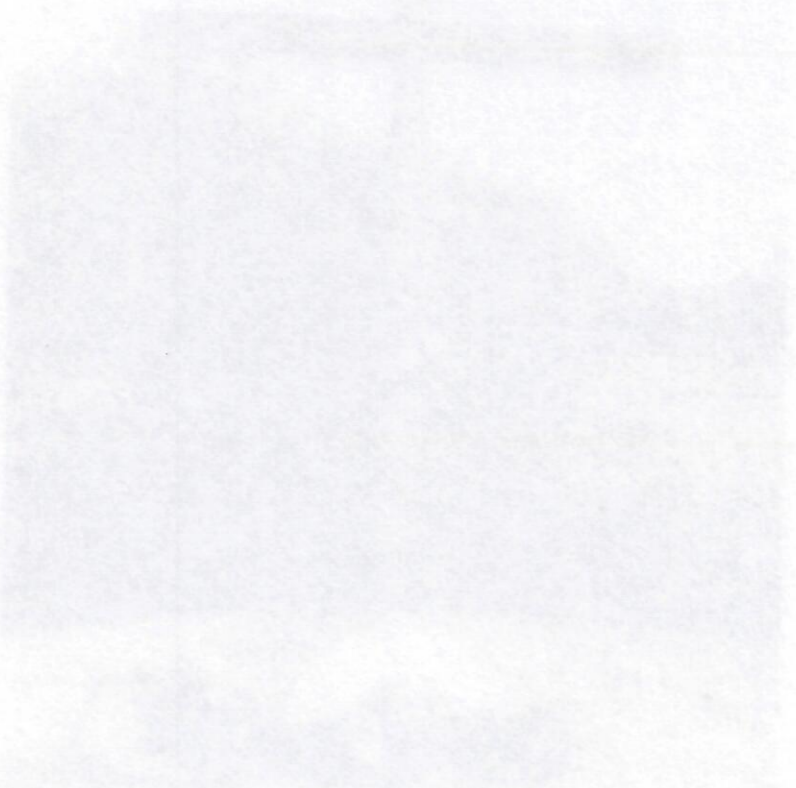
THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

5720 S. UNIVERSITY AVE.

CHICAGO, ILL. 60637

TEL: 773-936-3631

SECRET

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó neve: Tálás-Molnár Erika
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Tálás-Molnár Erika
Levelezési cím: 5465 Cserkeszölő Csokonai u 2c
Telefonszám: +36704249412
E-mail cím: molnarerika85@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: **Trianoni emlékhely**
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:¹
 - agrár- és élelmiszergazdaság
 - egészség és életmód
 - épített környezet
 - ipari és műszaki megoldások
 - kulturális örökség**
 - sport
 - természeti környezet
 - turizmus és vendéglátás
3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

igen
amely nemzetiség:²

nem

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

5465 Cserkeszölő

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

települési tájegységi ágazati

amely értéktár neve: **Cserkeszölő Települési Értéktár**

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása:

1920. június 4. a magyar nemzet gyásznapja

1920. június 4. a trianoni békeszerződés aláírása a magyar nemzet gyásznapja, melyről így írt a korabeli tudósító: *"A budapesti templomokban ma délelőtt megkondultak a harangok, a gyártelepek megszólaltatták szirénáikat és a borongós őszi levegőben tovahömpölygő*

¹ Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

² Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

szomorú hanghullámok a nemzeti összeomlás fájdalmas gyászát jelentették... Ma tehát elszakították tőlünk a ragyogó magyar városokat, a kincses Kolozsvárt, a Székelyföldet, a Rákocziak Kassáját, a koronázó Pozsonyt, az iparkodó Temesvárt, a vértanúk városát, Aradot és a többi mind, felnevelt kedves gyermekeinket, a drága, szép magyar centrumokat. Ma hazátlaná tettek véreink közül sok millió hű és becsületes embert... A város és az ország némán, méltóságteljesen, de komor daccal tüntetett az erőszakos béke ellen. Egész Budapest a gyászünnepek hatása alatt állott."

A trianoni béke értelmében a Magyar Királyság területe (Horvátország nélkül) 282000 négyzet km-ről 93000 négyzet km-re csökkent. Lakóinak száma 18,2 millióról 7,6 millióra apadt. Bár az elcsatolt területek nagy részének lakossága nem magyar nemzetiségű volt. Az új határok mélyén belevágtak a magyar nemzettestébe. Ennek következtében 3,2 millió magyar került a szomszéd országok határai közé, tehát a Kárpát-medencében élő magyarság több mint 1/3-a, s ennek fele az új határok mellett zárt tömbökben élt. Ez azt jelenti, hogy lehetett volna az etnikai, nemzetiségi elvnek megfelelő, igazságosabb határokat húzni, a győztesek étvágya azonban csillapíthatatlan volt.

Csehszlovákia kapta Észak-Magyarország (Felvidék-North-Hungary-Highlands)

Kárpátalja 63000 négyzet km területét 1072000 magyar lakossal.

Romániának adták Erdélyt (Transylvania), valamint a Tiszántúl és a Bánság (Banate) keleti felét, azaz 102000 négyzet km-t, 1664000 magyar lakossal.

A Szerb-Horvát-Szlovén Királyság (Yugoslavia) a Bánság (Banate) nyugati felét, Bácskát, Dél-Baranyát és a Muraközt kapta 21000 négyzet km területben 465000 magyar lakossal. Ausztriához csatolták az Őrvidék (Burgenland) 4000 négyzet km-nyi területét 26000 magyar lakossal.

Az ország területi megcsonkítása mellett a békeszerződés csupán 35000 főben állapította meg a magyar haderő létszámát, ezen kívül jóvátétel fizetésére kötelezte Magyarországot.

Az Országgyűlés 2010. március 31-én nyilvánította a Trianoni Békeszerződés aláírásának napját, június 4-ét a nemzeti összetartozás napjává.

Cserkeszőlön ugyan ebben az évben a Trianoni Békeszerződés 90. évfordulója alkalmából állítottak fel emlékművet. Az emlékjelet 2012-ben felújították és újragondolták. A keresztet Manzinger József készítette, majd Józsa Antal saját ötlete alapján egy kőtálapzatra helyezte azt.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

<http://www.kosakaroly.hu/keptarak/trianon/cserkeszolo.html>

<http://www.zounuk.hu/en/kategoria/wiki-oldal-cimkek/cserkeszolo>

A Nemzeti Összetartozás Napja

Június 4-én délelőtt 10 órakor ünnepi megemlékezést tartottak az általános iskolában Tomanek Gábor és Nagy Erika színművészek a nemzeti összetartozás napja alkalmából.

Az Országgyűlés 2010. május 31-én nyilvánította a trianoni békeszerződés aláírásának napját, június 4-ét a nemzeti összetartozás napjává. Kilencvenkét éve ezen a napon írták alá az I. világháború győztes hatalmai Magyarország képviselőivel a versailles-i Nagy Trianon kastélyban a háborút lezáró magyar békeszerződést. Az Országgyűlés a törvény elfogadásával kinyilvánította: „a több állam fennhatósága alá vetett magyarság minden tagja és közössége része az egységes magyar nemzetnek, melynek államhatárok feletti összetartozása valóság, s egyúttal a magyarok személyes és közösségi önazonosságának meghatározó eleme”.

1920. június 4.

a trianoni békeszerződés aláírása a magyar nemzet gyásznapija, melyről így írt a korabeli tudósító: „A budapesti templomokban ma délelőtt megkondultak a harangok, a gyártelepek megszólaltatták szirénáikat és a borongós őszi levegőben tovahömpölygő szomorú

hanghullámok a nemzeti összeomlás fájdalmas gyászát jelentették... Ma tehát elszakították tőlünk a ragyogó magyar városokat a kincses Kolozsvárt, a Székelyföldet, a Rákócziak Kassáját, a koronázó Pozsonyt, az iparkodó Temesvárt, a vértanúk városát Aradot és a többi mind, felvevük kedves gyermekeinket, a drága, szép magyar centrumokat. Ma hazatlanok közé tette véreink közül sok millió hű és becsületes embert... A város és az ország némán, méltóságteljesen, de komor daccal tüntetett az erőszakos béke ellen. Egész Budapest a gyásznép hatása alatt állott.”

A trianoni béke a világtörténelem legkegyetlenebb békéje, a teljes tájékozatlanságnak és a kapzsi telhetetlenségnek a békéje ez. Az első világháborút lezárva e békerendszer alapján az őshonos magyar népesség öt, a mai állapot szerint nyolc államban találta magát, és vele együtt történelmi és kulturális emlékhelyeinek nagy részét is. A trianoni döntés 23,4 millió lakost érintett:

- 300 ezer került Ausztriához,
- 3,5 millió Csehszlovákiához,
- 5,2 millió Romániához,
- 4,1 millió Jugoszláviához (beleértve Horvát-Szlavónországot 2,6 millió lakosát).

Magyarországon az összmagyarság alig kétharmada, 7,6 millió fő maradt.

Románia 102 181 négyzetkilométernyi területet kapott, ami nagyobb terület, mint a mai magyar állam területe, a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság 21 031 km²-t kapott, Horvátországgal együtt 63 572 km²-t. Csehszlovákia 63 004 km²-t. Ausztria 4026 km²-rel gyarapodott. Lengyelország 589 km²-t Olaszország pedig Fiumével 21 km²-t kapott.

A háború előtti Magyarország területre nézve Európa hatodik legnagyobb állama volt, megelőzve Nagy-Britanniát és Olaszországot is. Ausztria Magyarország egyesített területét pedig csak Oroszországgé múlta felül.

Hogy valójában mit veszített Magyarország a trianoni békeszerződéssel, azt az alábbi számadatok mutatják:

Elvesztettük az ország területének 71.4%-át, lakosságának 63.5%-át, szántóföldjeink 61.4%-át, a mezők 78%-át, a legelők 73.9%-át, a szőlők 37.5%-át, az erdők 88%-át. Az állatállományból a szarvasmarha állomány 70.6%-át, a sertés 56.2%-át, juh 71.8%-át. Elvesztettük vasúthálózatunk 62.1%-át és közúthálózatunk 64.5%-át. Bányáink közül 100%-os veszteség érte hazánkat arany- és ezüst, réz és összes sóbánya elvesztésével.

És még amiket nagyon nehéz számokban kifejezni, például az elveszített műemlékek az elveszített iskolák, egyetemek, a nagy múltra visszatekintő történelmi városaink elvesztése.

Június 4-én délután 16 órakor egy nagyon szép kezdeményezés nyomán a községünkben a 90. évforduló alkalmára 2010-ben elkészített és az idén felújított trianoni emlékműnél tartottak megemlékezést. Az emlékművet tavalyelőtt Manzinger József készítette és az idén Józsa Antal saját ötlete alapján egy kőtalapzatra helyezte azt.

Az ünnepi beszédet Manzinger József tartotta, majd Varga Ilona emlékezett a Nem, nem soha! című József Attila verssel, Takács János bácsi mesélt a régi időkről, az iskolás éveiről.

16 óra 30 perckor megkondultak a harangok. A megemlékezést koszorúzás majd a Himnusz és a Székely Himnusz eléneklése zárta.

Árvainé Tóth Éva

